

**HANDHAVINGSUITVOERINGSPROGRAMMA 2025
OMGEVINGSRECHT**

GEMEENTE HEERLEN

17 december 2024

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	7
Algemene prioriteiten en capaciteit	7
Bestuurlijke prioriteiten en heteronome ontwikkelingen	7
Innovaties	7
Speerpunten per thema	7
1. Bouwen en Ruimtelijke Ordening (RO)	7
2. Milieu	7
3. Bodem	8
4. Horeca en Evenementen	8
5. Meldingen en klachten	8
6. Juridische handhaving	8
Capaciteit en flexibiliteit	8
Conclusie	8
INLEIDING	9
ALGEMEEN EN LEESWIJZER	10
A.1 Bestuurlijke prioriteiten en heteronome ontwikkelingen	10
A.1a Bestuurlijke prioriteiten	10
A.1b Heteronome ontwikkelingen	10
A.1c Bestuurlijke vragen, raadvragen, cie-vragen	10
A.2 Bereikbaarheid en beschikbaarheid	10
A.3 Innovatie en ontwikkelingen	11
A.3a Inzet drones tijdens inspecties	11
A.3b Geluidsmonitoringsysteem	12
A.3c ChatGPT en AI	13
A.3d Verregaande digitalisering: digitaal, tenzij...	13
1. BOUWEN / RUIMTELIJKE ORDENING	14
1.1 Toezicht verleende vergunningen / Wkb	14
Wet private kwaliteitsborging	15
Extra woningbouwopgave en inzet Volkshuisvestingsfonds	15
1.2 Kamerverhuurpanden / arbeidsmigranten	16
1.3 Zorginstellingen Zuyderland – Mondriaan - Adelante	16
1.4 Verpleeg- en verzorgingstehuizen	16
1.5 Woonboulevard	16
1.6 Scholen, BSO's en kinderdagverblijven	16

1.7	Woninghoogbouw	17
1.8	Hotels / Pensions	18
1.9	Asielzoekerscentrum / Opvang Oekraïners	18
1.10	Gemeenschapshuizen / Verenigingsgebouwen	18
1.11	Grote detailhandelgebouwen	18
1.12	Verloedering / Verzamelwoede	18
1.13	Bijzondere en Monumentale Panden	19
1.14	Woningsplitsing / wonen niet woongebouwen	19
1.15	Toezicht asbest	19
1.16	Asbest – OD-ZL	19
1.17	Waterzijdig inregelen	19
1.18	Campings en kampeerterreinen	20
1.19	Gasketelwet	20
1.20	Handhaving voortuinparkeren	20
1.21	Beoordelen woningschade / veiligheid	20
1.22	Periodieke beoordeling gebouwen	20
1.23	Breedplaatvloeren met grote overspanning	20
1.24	Controles t.b.v. intrekken vergunningen	20
1.25	Samenwerking gemeente Voerendaal	20
2.	MILIEU	21
2.1	Toezicht Milieu-inrichtingen	21
2.1a	Energie	22
2.1b	Toegankelijkheid voor mensen met een handicap	22
2.1c	Scholen	22
2.2	Actualisatie inrichtingenbestand / mba	23
2.3	Toezicht milieu – OD-ZL	23
2.4	Ongewone voorvallen	23
2.5	Integrale controles	23
2.6	Advisering geluid, lucht, licht, stikstof en water	23
2.6a	Advisering geluid (bouw, industrie)	23
2.6b	Advisering geluid (evenementen, horeca)	23
2.6c	Advisering lucht	24
2.6g	Advisering Omgevingsplannen	24
2.6h	Geluidssaneringen	24
2.7	Vetafscheiders	25

2.8	Toezicht kapvergunning / herplantplicht	25
3.	BODEM	26
3.1	Graven en saneren van de bodem	26
3.1a	Melding graven meer dan 25 m3	26
3.1b	Melding saneren	26
3.1c	Activiteiten Overgangsrecht Wet bodembescherming	26
3.2	Art. 13 Wbb-taken	27
3.3	Verbreding en verdieping bodemtaken	27
3.4	Bestuursrechtelijke handhaving	27
3.5	Monitoring en nazorg grondwaterverontreinigingen	27
3.6	Grondwatermeetnet	27
3.7	Grote saneringen	28
3.8	NAZCA: registratie en actualisatie	28
4.	HORECA EN EVENEMENTEN	29
4.1	Horeca – reguliere controles	29
4.2	Horeca – mba	29
4.3	Horeca – inrichtingseisen	29
4.4	Horeca - geluidmetingen	30
4.5	Horeca - maatwerkvoorschriften	30
4.6	Horeca – integrale controles	30
4.7	Horeca – advisering	30
4.8	Evenementen – themacontroles en BGBOP	31
4.9	Evenementen - integrale controles	31
4.10	Evenementen – advisering	32
5.	MELDINGEN	33
5.1	Meldingen Bouw/RO	33
5.1a	meldingen (kamer)verhuur	33
5.2	Meldingen Milieu	34
5.2a	meldingen geluidsoverlast - bedrijven	34
5.2b	meldingen geuroverlast - bedrijven	34
5.2c	meldingen geluidsoverlast – particuliere omgeving	34
5.2d	meldingen geuroverlast – particuliere omgeving	34
5.3	Meldingen Bodem	34
5.4	Meldingen Horeca en Evenementen	35
5.5	Juridische ondersteuning	35

6. JURIDISCHE HANDHAVING	36
6.1 Juridische advisering toezicht	36
6.2 Bestuursrechtelijke handhaving	36
6.2a Legalisatievraagstuk	36
6.3 Stilleggen bouw	37
6.4 Verzoeken tot handhaving	37
6.5 (Pre)mediation	37
6.6 Intrekken vergunningen	37
6.7 Invordering	37
6.8 Privaatrecht vs. bestuursrecht	38
6.9 Bestuurlijke boete en strafrecht	38
6.9a Bestuurlijke boete	38
6.9b Strafrecht	39
7. ONDERSTEUNING	40
7.1 Procesondersteuning	40
7.2 Intake meldingen	40
7.3 Administratie	40
7.4 Stages en afstudeeropdrachten	40
8. PROJECTEN, PROGRAMMA'S EN BELEID	41
8.1 Grootschalige en complexe handhavingscasussen	41
8.2 Sociaal Veilig	41
8.2a Toezicht- en Handhavingscapaciteit	41
8.2b Verloedering / Verzamelwoede	42
8.2c Campings en kampeerterreinen	42
8.2d Controles bekende kamerverhuurpanden	42
8.2e Strijdig gebruik woningen	42
8.3 Grip op Wonen	42
8.4 I3ML	43
8.5 Centrumplan 2025	43
8.5a Opvang en verwerking van hemelwater	44
8.5b Het begint in het centrum	45
8.6 Nieuwe project- of programmaopgaven	45
8.7 Beleidsvraagstukken	46
9. OMGEVINGSDIENST ZUID-LIMBURG	47
9.1 Accountmanagement OD-ZL	47

9.2 Advisering portefeuille DB en AB OD-ZL	47
9.3 Werkprogramma 2025 OD-ZL	47
Afkortingen	48

SAMENVATTING

Het HUP2025 beschrijft de wijze waarop de gemeente Heerlen toezicht en handhaving uitvoert binnen het Omgevingsrecht. Het programma is gebaseerd op het VTH-beleid Omgevingsrecht 2023-2026 en vertaalt bestuurlijke prioriteiten en wettelijke verplichtingen naar concrete acties. Het HUP2025 dient als operationeel plan om toezicht en handhaving doelgericht, effectief en flexibel in te zetten, met oog voor maatschappelijke en juridische ontwikkelingen.

Het programma legt nadruk op naleving van regelgeving om veiligheid, duurzaamheid en leefbaarheid te bevorderen. Daarnaast ondersteunt het maatschappelijke doelen zoals energie-efficiëntie en inclusie. Innovatieve methoden, zoals drones en AI, worden ingezet om de efficiëntie en effectiviteit te verhogen.

Algemene prioriteiten en capaciteit

Bestuurlijke prioriteiten en heteronome ontwikkelingen

Het HUP2025 reserveert capaciteit voor bestuurlijke prioriteiten en ontwikkelingen waarop de gemeente geen directe invloed heeft. Dit biedt flexibiliteit om in te spelen op onvoorziene situaties. Daarnaast wordt tijd gereserveerd voor de beantwoording van vragen van bestuur en gemeenteraad, waarmee de transparantie en responsiviteit van de organisatie worden versterkt.

Innovaties

De gemeente Heerlen zet technologie in om de kwaliteit van toezicht en handhaving te verbeteren. Voorbeelden zijn drones voor visuele inspecties en 3D-modellering van monumentale panden. Ook wordt een geluidsmonitoringssysteem gebruikt bij evenementen en horecagelegenheden om geluidsoverlast te meten en te analyseren.

Speerpunten per thema

1. Bouwen en Ruimtelijke Ordening (RO)

Dit werkveld richt zich op de naleving van bouw- en gebruiksvoorschriften. De focus ligt op:

- Toezicht op verleende vergunningen: inspecties worden uitgevoerd op basis van risicoprioritering. Grootchalige projecten, woningbouw en monumentenzorg krijgen bijzondere aandacht.
- Veiligheid en brandpreventie: samen met de brandweer worden zorginstellingen, scholen en seniorenwoningen gecontroleerd op brandveiligheid.
- Monumentale panden: controle op behoud en herstel van erfgoed is een prioriteit. Zo worden panden op de 'top-11'-lijst grondig geïnspecteerd.

2. Milieu

Het milieuveld omvat toezicht op bedrijven en instellingen met een milieurelevante activiteit:

- Energie-efficiëntie: inspecteurs stimuleren bedrijven om energiebesparende maatregelen te nemen, zoals het vervangen van verouderde apparatuur.
- Toegankelijkheid: controles bij publieke inrichtingen richten zich ook op toegankelijkheid voor mensen met een beperking, in lijn met het inclusiebeleid van de gemeente.
- Vetafscheiders: bedrijven met voedselverwerking worden gecontroleerd op het onderhoud van vetafscheiders om verstoppingen en vervuiling te voorkomen.

3. Bodem

Dit werkveld richt zich op het bewaken van bodemkwaliteit en het saneren van verontreinigingen:

- Saneringen: grote projecten, zoals de Schelsberg en de Schandelerboord, worden begeleid om milieuschade te herstellen.
- Mijnschade: de gemeente ondersteunt de afhandeling van mijnbouwgerelateerde schadeclaims en geeft advies over bodemveiligheid bij nieuwe projecten.
- Grondwaterbeheer: monitoring en nazorg van grondwaterverontreiniging blijven een aandachtspunt.

4. Horeca en Evenementen

Het toezicht op horeca en evenementen draagt bij aan openbare orde en veiligheid:

- Geluidsoverlast: horecagelegenheden en evenementen worden gecontroleerd op naleving van geluidsnormen. Een geluidsmonitoringssysteem wordt ingezet om langdurige overlast te identificeren.
- Veiligheid bij evenementen: bij grote evenementen wordt aandacht besteed aan bouw- en brandveiligheid van tijdelijke structuren, zoals podia en tenten.

5. Meldingen en klachten

De gemeente behandelt meldingen over overlast en illegale activiteiten serieus. Dit omvat:

- Bouwoverlast: meldingen over verbouwingen worden onderzocht, met bijzondere aandacht voor veiligheidsrisico's.
- Milieuklachten: geluid- en geuroverlast worden onderzocht.
- Horeca en evenementen: klachten over geluidsoverlast van evenementen worden snel opgepakt om escalatie te voorkomen.

6. Juridische handhaving

Wanneer regels worden overtreden, grijpt de gemeente in via bestuursrechtelijke handhaving. De gemeente past lasten onder dwangsom en bestuursdwang toe om naleving af te dwingen. In complexe gevallen biedt juridische ondersteuning richtlijnen om de kwaliteit van toezicht te waarborgen.

Capaciteit en flexibiliteit

Het HUP2025 benadrukt dat beschikbare capaciteit prioritering vereist. Nieuwe ontwikkelingen kunnen aanleiding geven tot herprioritering van taken. Er kan extra capaciteit worden toegevoegd of taken in het HUP worden verminderd.

Conclusie

Het HUP2025 is een flexibel, doelgericht programma dat de gemeente Heerlen ondersteunt bij het effectief naleven van wet- en regelgeving. Door innovatie, samenwerking en prioritering draagt het bij aan een veilige, duurzame en inclusieve leefomgeving. De realisatie van de opgave uit het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan het coalitieprogramma van de gemeente Heerlen.

INLEIDING

Toezicht en handhaving spelen een belangrijke rol in onze samenleving. Toezicht en handhaving zijn essentiële elementen voor een goed functionerende samenleving. Ze zorgen voor de naleving van regels en wetten, die bedoeld zijn om veiligheid, rechtvaardigheid en orde te waarborgen. Zonder toezicht en handhaving zouden wetten slechts symbolisch zijn en zouden burgers hun vertrouwen in de rechtstaat kunnen verliezen. Dit kan leiden tot een gevoel van onveiligheid en chaos, waarin burgers zich minder verantwoordelijk voelen om zelf de regels te volgen.

Toezicht biedt een preventieve werking: de aanwezigheid van toezichthouders ontmoedigt overtredingen, omdat men weet dat er consequenties aan verbonden zijn. Dit principe geldt op diverse niveaus, van verkeersregels tot milieuwetgeving. Door effectief toezicht te houden, wordt normoverschrijdend gedrag verminderd en ontstaat er een veilige en eerlijke leefomgeving.

Handhaving daarentegen zorgt ervoor dat overtredingen worden aangepakt. Wanneer regels overtreden worden, is het belangrijk dat handhaving consequent en rechtvaardig optreedt. Dit draagt bij aan de perceptie van eerlijkheid en gelijkheid binnen de samenleving, omdat mensen zien dat misdrijven en overtredingen niet onbestraft blijven.

Daarnaast draagt toezicht en handhaving bij aan het versterken van de sociale cohesie. Burgers voelen zich veiliger en meer betrokken in een omgeving waar regels worden nageleefd en onrecht wordt aangepakt. Dit stimuleert een samenleving waarin normen en waarden worden gerespecteerd en waarin mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Toezicht en handhaving vormen zo de ruggengraat van een rechtvaardige, veilige en stabiele samenleving.

In dit Handhavingsuitvoeringsprogramma geeft de gemeente Heerlen aan hoe er toezicht wordt gehouden en hoe we handhaven. Het betreft het Omgevingsrecht en aanverwante wet- en regelgeving. Het HUP is gebaseerd op de uitgangspunten zoals die vastgelegd zijn in het VTH-Beleid Omgevingsrecht 2023-2026¹. Daarmee wordt er ook invulling gegeven aan accenten uit het coalitieprogramma. Het uitvoeringsprogramma bevat ook nieuwe elementen naar aanleiding van actuele maatschappelijke, bestuurlijke en juridisch-technische ontwikkelingen.

Op grond van artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit is het college verplicht het handhavingsbeleid jaarlijks uit te werken in een handhavingsuitvoeringsprogramma. In dit HUP staat welke activiteiten het komende jaar worden uitgevoerd. Hierbij wordt er rekening gehouden met het uitvoeringsniveau en de prioriteiten die in het beleid vastgesteld zijn voor de periode van 2023 tot en met 2026.

“wat niet in het uitvoeringsprogramma staat doen we niet, tenzij...”

Wanneer er ontwikkelingen zijn die inzet nodig maken die niet in het HUP zijn opgenomen, wordt vóór de start besproken hoe in de benodigde extra capaciteit wordt voorzien:

Door onderwerpen in het HUP minder/niet uit te voeren?

Of door additionele formatie toe te voegen aan het team (al dan niet tijdelijk)?

¹ [VTH-Beleid Omgevingsrecht 2023-2026](#)

ALGEMEEN EN LEESWIJZER

Voor toezicht en handhaving zien we naast de reguliere wettelijke taak ambitieuze ontwikkelingen in Heerlen. De plannen voor Heerlen Noord en het Centrum zijn voorbeelden hiervan. Grootschalige nieuwbouw, verduurzaming en functiewijziging van gebouwen vragen capaciteit van toezicht en handhaving. De opgave is erin gelegen om de uitvoering van de wettelijke taak te borgen en tegelijkertijd ervoor te zorgen dat de ontwikkelingen in Heerlen pro-actief ondersteund worden vanuit het vakgebied toezicht en handhaving. Op deze wijze dragen we bij aan de realisatie van projecten en programma's die Heerlen op de kaart zetten.

In dit hoofdstuk worden algemene ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de inzet en beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving. De titels van de paragrafen verwijzen naar de opsomming in bijlage 1: TABEL HUP2025 waar de tijdbesteding in cijfers omgezet wordt. Ten opzichte van voorgaande edities van het uitvoeringsprogramma's zijn grot delen van de toelichting verschoven naar bijlage 2: TOELICHTING HUP2025. Hierin wordt het hoe, waarom en wat van de opgave nader omschreven. Voor nieuwe opgaves staat de toelichting in het HUP zelf vermeld. De toelichting maakt deel uit van dit Handhavingsuitvoeringsprogramma.

A.1 Bestuurlijke prioriteiten en heteronome ontwikkelingen

A.1a Bestuurlijke prioriteiten

Circa 1% van de totaal beschikbare capaciteit van de capaciteit wordt gereserveerd voor bestuurlijke prioriteiten. Op jaarbasis is dit 480 uur.

A.1b Heteronome ontwikkelingen

Circa 1% van de totaal beschikbare capaciteit wordt gereserveerd voor heteronome ontwikkelingen (ontwikkelingen waar we als gemeente geen invloed op hebben). Op jaarbasis is dit 480 uur.

A.1c Bestuurlijke vragen, raadvragen, cie-vragen

We vinden het belangrijk om de vragen van het bestuur en gemeenteraad vlot en correct te beantwoorden. Het aantal vragen is aanzienlijk en het snel en juist beantwoorden van de vragen vraagt tijd. Daarom ramen we in 2025 circa 1% van de beschikbare capaciteit voor het afhandelen van deze vragen.

A.2 Bereikbaarheid en beschikbaarheid

Voor inzet bij calamiteiten is er voor wat betreft de invloedssfeer van dit programma een gegarandeerde inzet tijdens kantooruren. De formatieopbouw is zodanig dat voor relevante functies bij toezicht en handhaving sprake van back-up: indien een collega tijdens kantooruren niet beschikbaar is voor de behandeling van een urgente casus dan is een tweede of derde collega beschikbaar. Buiten kantooruren is er geen structurele inzet van medewerkers voorzien. Dit betekent dat de bereikbaarheid, beschikbaarheid en inzet van medewerkers niet gegarandeerd is.

Voor de bedrijven die binnen het basistakenpakket van de OD-ZL vallen, voorziet de OD-ZL in een calamiteitendienst.

A.3 Innovatie en ontwikkelingen

Bij de inzet van toezicht en handhaving maken we gebruik van innovatieve toepassingen. Ook worden de technische en juridische ontwikkelingen gevolgd. Daarmee wordt de kwaliteit en kwantiteit van de werkzaamheden verhoogd. Hierdoor verbetert eveneens de dienstverlening: we kunnen meer en betere informatie sneller delen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven.

A.3a Inzet drones tijdens inspecties

Bij omvangrijke of complexe toezichtcontroles wordt gebruik gemaakt van drones. De inzet van drones maakt het mogelijk om beeldmateriaal van hoog niveau te maken. Daarmee wordt de situatie ten tijde van de inspectie gedetailleerd vastgelegd. De toezichthouders en juristen baseren zich bij het opstellen van het toezichtrapport en handhavingsbesluiten (o.a.) op deze beelden.

De visuele weergave biedt ook voordelen bij het toelichten van de handhavingsscasus aan college, gemeenteraad of de bestuursrechter. Door opnames van verschillende momenten te laten zien, kan de ontwikkeling van een dossier letterlijk zichtbaar gemaakt worden. Een voorbeeld hiervan is een luchtfoto vóór en na de beëindiging van een illegale situatie.

Een specifieke manier van inzet van drones is 3D-modellering. Hierbij worden vele duizenden foto's gemaakt van een object. De foto's worden softwarematig verwerkt zodat er een 3D-weergave ontstaat. Dit kan met speciale software bekeken worden. In het voorbeeld hieronder is een 3D-weergave gemaakt van het LOMA-huis (Buttingstraat 24). Deze opname is van groot belang voor het bestuursrechtelijke handhavingstraject om te komen tot herstel/behoud van de monumentale waarden van het pand.

Ook zijn er inpandig opnames gemaakt met een drone. Hierdoor was het mogelijk om delen van het pand in beeld te brengen die vanwege veiligheidsoverwegingen niet door personen betreden konden worden. Aan de hand van de dronebeelden kunnen de specialisten en externen zich een beter beeld vormen van deze delen van het pand.

3D-modellering LOMA-huis (Buttingstraat 24) d.d. 29 juli 2024

Weergave drone-camera op bedieningsscherm (het beeld laat een deels verkoalde dakconstructie zien)

A.3b Geluidsmonitorsysteem

Sinds 2024 beschikt de gemeente Heerlen over een geluidsmonitorsysteem (GMS). Op de momenten dat dit niet ingezet wordt bij een evenement, wordt het GMS geplaatst bij horeca-inrichtingen. Zo kan, met een relatief beperkte inzet, het geluidsniveau en de herkomst van het geluid gemonitord worden. De locaties waar het GMS wordt ingezet worden gekozen aan de hand van geluidsmeldingen en/of de concentratie van horeca.

Het geluidsmonitorsysteem maakt het tevens mogelijk om de geluidsniveaus op meerdere referentiepunten op en buiten een evenemententerrein te monitoren en te vergelijken met de vergunningvoorschriften. De resultaten kunnen op een later moment teruggekeken en zelfs beluisterd worden.

Voorbeeld lange-duur geluidsmonitoring

Inzet GMS tijdens ParkCity Live 2024

A.3c ChatGPT en AI

We zien mogelijkheden voor de inzet van ChatGPT en AI bij de werkzaamheden voor toezicht en handhaving. Voor het merendeel ondersteunen deze het proces: het automatiseren van handelingen of het koppelen van verschillende systemen. In 2025 onderzoeken we de mogelijkheden om repeterende handelingen te automatiseren, bijvoorbeeld de beoordeling van rapportages.

Bij het opstellen van beleid, handhavingsbesluiten etc. zetten we ChatGPT in om tot goede en leesbare teksten te komen. Delen van dit handhavingsuitvoeringsprogramma zijn tot stand gekomen door gebruik te maken van ChatGPT.

Bij de inzet wordt gelet op de data die gedeeld wordt met de vrij toegankelijke versies van ChatGPT en AI. Mede vanuit het oogpunt van privacy worden geen documenten of teksten gedeeld waar namen, adressen of andere persoonsgegevens in opgenomen zijn. Het uitgangspunt is dat enkel openbaar toegankelijke informatie wordt gedeeld.

A.3d Verregaande digitalisering: digitaal, tenzij...

We werken bij toezicht en handhaving zoveel mogelijk digitaal. Dit betekent dat we alleen op papier als dat wettelijk en juridisch dwingend voorgeschreven is. Alle andere informatie wordt digitaal verstuurd of gearchiveerd. Ook informatie waarbij het papieren document maatgevend is, wordt digitaal gearchiveerd. Hierbij is ons systeem RX.Mission het centrale middelpunt.

We communiceren via digitale kanalen die door de gemeente Heerlen of de landelijke overheid ingericht zijn voor contact met externe partijen. Communicatie vindt plaats via op algemene schaal, dus niet via persoonlijke kanalen zoals e-mail of whatsapp.

Deze aanpak draagt bij aan een juiste archivering van informatie en communicatie. Op deze wijze wordt ook de dienstverlening verbeterd omdat informatie op een centraal toegankelijke locatie opgeslagen wordt.

In 2025 zetten we in op verdere implementatie van 'digitaal, tenzij' voor onderdelen van het werkproces waar dit nog niet (volledig) toegepast is.

1. BOUWEN / RUIMTELIJKE ORDENING

Het werkveld Bouwen/RO (ruimtelijke ordening) ziet toe op bouwwerkzaamheden, verbouwwerkzaamheden, gebruik conform bestemmingsplan en veilig gebruik van gebouwen. Conform het VTH-beleid is de inzet van het Werkveld Bouwen/RO vooral reactief: we reageren op verleende vergunningen en op meldingen.

Uit de begroting 2025:

In 2025 blijven we ons inzetten voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving in Heerlen, met oog voor duurzaamheid, inclusiviteit en leefbaarheid. Door integrale aanpakken en nauwe samenwerking met alle betrokken partijen, bouwen we aan een toekomstbestendige stad waar iedereen zich thuis voelt.

1.1 Toezicht verleende vergunningen / Wkb

In onderstaande tabel wordt de prognose voor het aantal te controleren vergunningen weergegeven, verdeeld over de verschillende bouwcategorieën.

Bouwkosten	Voorbeelden	Prognose 2025
lager dan € 5.000,-	kleine bouwwerken	125
tussen € 5.000 en € 50.000,-	overkapping, serre, kleine verbouwing	70
tussen € 50.000,- en € 100.000,-	grote verbouwing/uitbreiding	20
tussen € 100.000,- en € 400.000,-	eengezinswoning, loods	30
tussen € 400.000,- en € 1.000.000,-	luxe eengezinswoning, klein bedrijfspand	15
tussen € 1.000.000,- en € 2.000.000,-	kantoorpand, klein appartementengebouw	3
tussen € 2.000.000,- en € 5.000.000,-	appartementencomplex, groot bedrijfspand	3
boven de € 5.000.000,-	groot appartementencomplex of bedrijfspand	5
Totaal		271

De inzet op controle van bouw- en verbouwingswerkzaamheden draagt (mede) bij aan de realisatie van een aantal opgaves uit het coalitieakkoord 2022-2026. Bijvoorbeeld:

We zijn voorstander van nieuwe woonvormen. Experimenten op dat gebied zullen we dan ook ondersteunen en met aandacht volgen. We spreken uit dat de ondergrens van woonkwaliteit zoals omschreven in het Bouwbesluit (nu: Bbl) de norm blijft

Aanvullend op het VTH-Beleid Omgevingsrecht 2023-2026 worden bij toezicht op nieuwbouw de volgende prioriteiten toegepast bij bouwwerken tot € 50.000 in particuliere situaties:

- geen controle van erfafscheidingen zoals schuttingen
- geen controle van in- en uitritten
- airco's, warmtepompen en andere installaties voor particulier gebruik controleren we niet
- juiste plaatsing van zonnepanelen controleren we enkel bij monumentale en bijzondere panden
- van alle overige bouwwerken controleren we 1 van de 10 bouwwerken

De specialisten constructieve veiligheid kunnen op basis van complexiteit of om andere redenen specifieke bouwwerken aandragen voor toezicht.

Wet private kwaliteitsborging

In 2024 is de Wet private kwaliteitsborging in slechts zeer beperkte mate tot uitvoering gekomen. We hanteren voor het toezicht op de Wkb dezelfde aanpak als in 2024, conform het Wkb-beleid. We ramen in 2025 minder uren: 100.

Extra woningbouwopgave en inzet Volkshuisvestingsfonds

De opgave om in Heerlen in de komende jaren 5.000 extra woningen te realiseren en de inzet van de middelen uit het Volkshuisvestingsfonds, worden beschouwd als een separate opgave.

Uitsnede uit artikel Dagblad De Limburger d.d. 9 november 2024

Afhankelijk van de wijze waarop invulling gegeven wordt aan deze opgave en de verdeling van de bouwprojecten over de komende jaren, wordt hier extra capaciteit voor gereserveerd danwel vindt er herprioritering plaats van de toezichtwerkzaamheden. Zie ook hoofdstuk 8.

DOEL In 2025 controleren we circa 100 verleende omgevingsvergunningen die niet onder de Wkb vallen

KPI Controlerapporten en deelcontrolerapporten

DOEL	In 2025 controleren we de bouwwerken die onder de Wkb vallen zoals vastgelegd in het Wkb-beleid van de gemeente Heerlen ('toezicht op toezicht'). Hiervoor reserveren we 100 uur
KPI	Controlerapporten en deelcontrolerapporten

1.2 Kamerverhuurpanden / arbeidsmigranten

Het betreft hier de bij de gemeente Heerlen gemelde kamerverhuurpanden. Zie ook 8.2d. Hiervoor ramen we 256 uur.

1.3 Zorginstellingen Zuyderland – Mondriaan - Adelante

We hebben structureel overleg met de zorginstellingen het Zuyderland Ziekenhuis en de Mondriaan Stichting.

DOEL	In 2025 hebben we eenmaal per drie maanden overleg met de beheerders en projectleiders van de zorginstellingen
KPI	Gespreksverslagen en actielijsten
DOEL	In 2025 gaan we aan de hand van 4 controlebezoeken na of de gebruiksfase bij Adelante in overeenstemming is met de vergunningvoorschriften en rechtstreeks werkende wet- en regelgeving.

1.4 Verpleeg- en verzorgingstehuizen

DOEL	In 2025 controleren we samen met de brandweer 6 zorginstellingen
KPI	Controlerapporten
DOEL	In 2025 controleren we met een administratieve controle de inspectiecertificaten BMI
KPI	Aantal opgevraagde en ontvangen certificaten

1.5 Woonboulevard

<valt nu onder toezicht op nieuwbouw/verbouw (1.1) en grote detailhandelgebouwen (1.11)>

1.6 Scholen, BSO's en kinderdagverblijven

De gemeente Heerlen kent een grote diversiteit en omvang aan scholen en opvang. In het coalitieakkoord 2022-2026 wordt extra aandacht gegeven aan scholen:

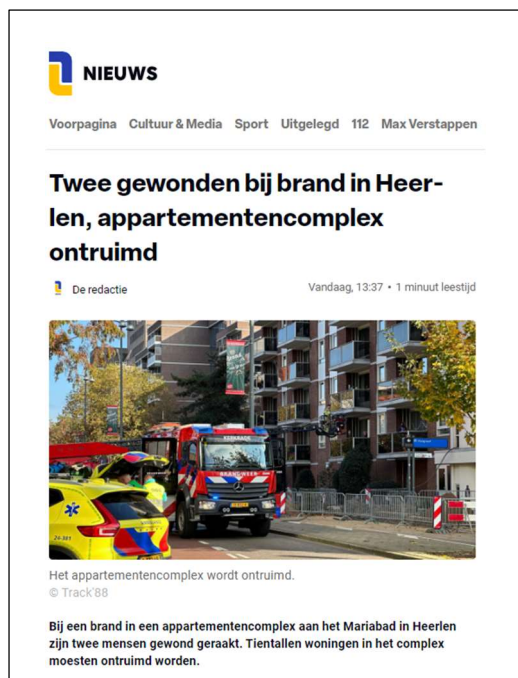
Het onderhoud van scholen moet op orde zijn.
Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de ventilatie in de leslokalen.

De projectmatige controles van scholen en buitenschoolse opvanglocaties in 2023 en 2024 geven aanleiding tot opvolging. In 2025 voeren we hercontroles uit om na te gaan of de voorschriften voor onderhoud, ventilatie en brandveiligheid correct nageleefd worden.

DOEL	In 2025 voeren we hercontroles uit op onderhoud, ventilatie en brandveiligheid
KPI	Controlerapporten
DOEL	In 2025 controleren we 1 BSO, peuterspeelzaal, kinderdagverblijf of combinatie daarvan
KPI	Controlerapporten
DOEL	In 2025 controleren we 4 BSO / peuterspeelzalen die zelfstandig gehuisvest zijn of bij een basisschool gehuisvest zijn.
KPI	Controlerapporten
DOEL	In 2025 controleren we 1 basisschool en 2 scholen voor vervolgonderwijs
KPI	Controlerapporten

1.7 Woninghoogbouw

In 2023 en 2024 hebben er een aantal incidenten en calamiteiten plaatsgevonden in woninghoogbouw. Als rode draad bij deze calamiteiten bleek dat de omstandigheden ter plaatse in negatieve zin bijdroegen aan de omvang van de calamiteit en de moeilijkheid om te evacueren. Bij de brand aan de Cookstraat werd de evacuatie gehinderd door de plaatsing van scootmobielen in gangen en openbare ruimtes. De calamiteit aan het Mariabad kon de rook zich te eenvoudig verspreiden door het gebouw. In een ander appartementencomplex bleken door verrommeling de nooduitgangen niet goed bereikbaar en bruikbaar.

Berichtgeving L1 Nieuws n.a.v. brand aan het Mariabad, 3 november 2024

Dit brengt grote risico's met zich mee. Omdat in de gebouwen met name senioren woonachtig zijn worden de risico's verder versterkt door de (deels) verminderde zelfredzaamheid van de bewoners. Daarom wordt in 2025 alle woninghoogbouw gecontroleerd op brandvoorzieningen zoals alarmeringen, branddeuren en signalering. De eerste aandacht gaat uit naar hoogbouw waar voornamelijk senioren en hulpbehoevenden wonen. Afhankelijk van de hoeveelheid benodigde tijd wordt de overige woninghoogbouw gecontroleerd; indien nodig continueren we deze aanpak in 2026.

De controles worden samen met de brandweer uitgevoerd. Op deze manier komen toezicht op de voorschriften (preventie) en de brandbestrijding (repressie) samen. Bij de controles werken we intensief samen met woningstichtingen, zorgverleners, eigenaren en andere zorgverleners. De controles worden projectmatig aangepakt en hiervoor worden in 2025 750 uur geraamd.

DOEL In 2025 e.v. controleren we samen met de brandweer alle woninghoogbouwcomplexen
KPI Controlerapporten

1.8 Hotels / Pensions

DOEL In 2025 controleren we samen met de brandweer 3 hotels en pensions
KPI Controlerapporten

DOEL In 2025 vragen en toetsen we voor alle hotel/pensions de inspectiecertificaten
KPI Aangeleverde en getoetste certificaten

1.9 Asielzoekerscentrum / Opvang Oekraïners

DOEL In 2025 controleren we het asielzoekerscentrum Imstenrade 6
KPI Controlerapport

In 2024 is er zeer veel tijd besteed aan toezicht op de complexe verbouwingswerkzaamheden om delen van Huize De Berg geschikt te maken voor de opvang van Oekraïners. Deze werkzaamheden worden in 2025 voortgezet. Daarom ramen we hier in 2025 extra uren voor.

DOEL Toezicht op verbouwingswerkzaamheden Huize De Berg - 100 uur
KPI Controlerapporten

1.10 Gemeenschapshuizen / Verenigingsgebouwen

DOEL In 2025 controleert de brandweer 3 gemeenschapshuizen/ verenigingsgebouwen
KPI Controlerapporten

1.11 Grote detailhandelgebouwen

DOEL In 2025 controleert de brandweer 8 grote detailhandelgebouwen
KPI Controlerapporten

1.12 Verloedering / Verzamelwoede

<zie 8.2b>

1.13 Bijzondere en Monumentale Panden

Uit het coalitieprogramma 2023-2026

Het in stand houden van ons erfgoed heeft prioriteit. Bestaande monumenten behouden en beschermen we. Verborgен erfgoed maken we zoveel mogelijk zichtbaar. Daarnaast breiden we de lijst met gemeentelijke monumenten uit en als we de kans krijgen gaan we historiserend bouwen.

en de begroting 2025

Beheer en behoud van het (archeologisch) erfgoed is van groot belang.
Bestaande monumenten behouden en beschermen we.

In 2025 continueren we de aanpak van bijzondere en monumentale panden. Op basis van de top-11 uit de quick-scan van 2023 wordt een uitgebreide controle uitgevoerd waarbij gecontroleerd wordt op de monumentale waarden en tevens op de reguliere aandachtspunten als constructieve veiligheid, brandveiligheid en naleving van het Bbl en bestemmingsplan(nen) in algemene zin. Wanneer hierbij tekortkomingen geconstateerd worden, wordt er handhavend opgetreden.

DOEL Bij de top-11 panden wordt in 2025 het vervolgtraject gecontinueerd – 300 uur
KPI Controlerapporten top-11 en, waar van toepassing, handhavingsbesluiten

1.14 Woningssplitsing / wonen niet woongebouwen

Dit wordt primair opgepakt binnen het project 'Grip op Wonen', zie 8.3. Wanneer er strijdigheden zijn ten aanzien van bouwregelgeving en/of het bestemmingsplan wordt dit opgepakt als regulier toezicht en handhaving.

1.15 Toezicht asbest

<Zie 9.2>

1.16 Asbest – OD-ZL

<zie 9.2>

1.17 Waterzijdig inregelen

We selecteren een aantal nieuwbouwprojecten en grootschalige verbouwprojecten waarin we waterzijdig inregelen in aan de voorkant bespreken. Dit start al in het traject van vergunningverlening. Samen met de installateur kijken we naar de uitvoering.

DOEL We besteden in 2025 projectmatig 80 uur aan de pilot 'Waterzijdig inregelen'
KPI Evaluatierapport

1.18 Campings en kampeerreinen

<onderdeel van Sociaal Veilig, 8.2c>

1.19 Gasketelwet

<maakt onderdeel uit van regulier toezicht, 1.1>

1.20 Handhaving voortuinparkeren

<niet geprioriteerd binnen VTH-beleid>

1.21 Beoordelen woningschade / veiligheid

<zie 8.4>

1.22 Periodieke beoordeling gebouwen

Per 1 juli 2024 geldt er een wettelijke verplichting tot periodieke beoordeling van de constructieve veiligheid voor bouwwerken met een bijeenkomst-, onderwijs- of sportfunctie waarin tenminste 5.000 personen tegelijk aanwezig kunnen zijn. In het eerste kwartaal van 2025 gaan we inventariseren welke bouwwerken in Heerlen onder deze keuringsplicht vallen en informeren wij de eigenaren van deze bouwwerken over deze onderzoeksplicht. Hiervoor ramen we 20 uur.

1.23 Breedplaatvloeren met grote overspanning

In artikel 5.61 van de Omgevingsregeling stelt dat breedplaatvloeren met een overspanning groter dan 8,5 m onderzocht moeten worden op constructieve veiligheid. In het eerste kwartaal van 2025 gaan we inventariseren welke bouwwerken in Heerlen hieronder vallen en informeren wij de eigenaren van deze bouwwerken van deze onderzoeksplicht. Hiervoor ramen we 100 uur.

1.24 Controles t.b.v. intrekken vergunningen

Om het intrekken van een niet-gebruikte vergunning goed te onderbouwen (zie 6.6) is het van belang dat er een actuele toezichtrapportage ligt. Hiervoor ramen we in 2025 100 uur.

DOEL	We besteden in 2025 100 uur aan controles t.b.v. het intrekken van vergunningen
KPI	Bestede uren

1.25 Samenwerking gemeente Voerendaal

In 2025 zetten wij de samenwerking met de gemeente Voerendaal op het vlak van bouwtoezicht voort. Het betreft in totaal 1 fte.

DOEL	1 fte samenwerking Voerendaal Bouwtoezicht
KPI	-

2. MILIEU

In de gemeente Heerlen zijn circa 9.000 bedrijven gevestigd². Het aantal bedrijven wijzigt voortdurend vanwege de vestiging van nieuwe bedrijven, het opheffen of vertrek van bedrijven, het wijzigen van activiteiten etc. De bedrijfsactiviteiten variëren van relatief kleine activiteiten tot omvangrijke bedrijfsvoering. De risico's die bij de activiteiten horen variëren navenant. Afhankelijk van de aard en omvang van bedrijfsvoering kan een bedrijf daarom vergunningplichtig, meldingsplichtig of vrijgesteld van vergunning of melding zijn.

Uit de begroting 2025

Om een aantrekkelijke stad voor wonen/werken/leven te worden en te blijven, realiseren we een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving, met goede woonkwaliteit en voldoende rustplekken. We zorgen voor minder geluidhinder en minder uitstoot van CO₂, fijnstof en stikstofoxiden. Waar mogelijk zorgen we voor het terugdringen van stikstofdepositie in onze Natura 2000-gebieden.

Toezicht op de wet- en regelgeving draagt bij aan de realisatie van deze uitgangspunten. Binnen het beleidsthema milieu wordt hier op verschillende manieren invulling aan gegeven: door integrale toezichtcontroles en door specifieke controles.

2.1 Toezicht Milieu-inrichtingen

Het aantal uit te voeren controles volgt uit de combinatie van het aantal bedrijven en de controlefrequentie (conform VTH-beleid).

Categorie	Voorbeeld bedrijven	Aantallen	Controlefrequentie gemeente Heerlen	Aantal controles 2025
1	Kledingwinkel, hakkenbar	circa 1.600	1x per 10 jaar	mba
2	Horeca e.a.	circa 1.000	1x per 5 jaar	mba + 50
3	Autoverhuur	circa 200	1x per 2 jaar	mba + 100
Totaal		circa 2.800		150

We voeren bij de drie categorieën mba-controles uit (zie 2.2). Bij bedrijven van categorie 2 en 3 voeren we tevens oplevercontroles. Na een geaccepteerde melding controleert de toezichthouder of de omstandigheden en maatregelen conform melding zijn.

Samen met het kengetal voor de verschillende categorieën bedrijven leidt het aantal controles tot de benodigde inzet aan milieutoezicht. In het kengetal wordt rekening gehouden met circa 40% hercontroles. Dit houdt in dat deze milieucontroles aanleiding geven tot een hercontrole. Dit kan een feitelijke hercontrole zijn (bij het bedrijf zelf) of een administratieve controle van nagezonden documenten zoals certificaten.

Na uitvoering van een milieucontrole wordt het controlerapport binnen 2 weken aan de inrichtinghouder toegestuurd.

DOEL In 2025 voeren we 150 milieucontroles uit (verdeling cf. bijlage 1)
KPI Controlerapporten, binnen 2 weken aan inrichtinghouder gestuurd

² Brongegevens Kamer van Koophandel, peildatum 1 oktober 2024, via regiodata.kvk.nl/mosaic/dashboard/structuur-alle-vestigingen

2.1a Energie

Voor het onderwerp 'energie' ramen we in 2025 de volgende inzet:

- Per 1 januari 2023 moet een kantoorgebouw minimaal energielabel C bezitten. De inzet in 2023 en 2024 heeft ertoe geleid dat inmiddels 91% van de kantoorpanden in Heerlen beschikt over minimaal energielabel C of dat duidelijk is dat er een uitzonderingssituatie van toepassing is (monument, functiewijziging op korte termijn). Voor de panden die niet voldoen, wordt in 2025 het handhavingstraject opgestart danwel is duidelijk waarom de panden niet hoeven of kunnen voldoen.
- Vanwege het belang van duurzaamheid en klimaat wordt bij elke milieucontrole aandacht besteed aan het aspect 'energie'. Bij de controle worden grote energieverbruikers bekeken en besparingsmogelijkheden besproken. Ook kleine winstjes, zoals het vervangen van TL- door LED-verlichting, worden besproken.
- We handelen de resultaten van de controles van VUE-1, -2 en -3 af voor de OD-ZL. Dit betekent dat de rapporten toegestuurd worden aan inrichtingshouders en hercontroles uitgevoerd worden. Hiervoor ramen we 100 uur.

DOEL Afronding project energielabel-C bij kantoorpanden

KPI Percentage inrichtingen dat op 31 december 2025 voldoet of waarvoor een alternatief danwel bestuursrechtelijk traject is ingezet

DOEL Afhandeling resultaten controles VUE-1, -2 en -3.

KPI Verstuurde brieven en controlerapporten uitgevoerde hercontroles

2.1b Toegankelijkheid voor mensen met een handicap

Bij controles van openbaar toegankelijke inrichtingen bespreken we de toegankelijkheid voor mensen met een handicap³. We gaan na in hoeverre er invulling gegeven wordt aan:

- de plicht om een redelijke aanpassing te doen voor mensen met een handicap
- de plicht om te zorgen voor algemene toegankelijkheid waardoor de algemene toegankelijkheid verbeterd wordt.

De controle op toegankelijkheid van inrichtingen geeft invulling aan het speerpunt 'lokale inclusie' uit het coalitieprogramma:

Met de lokale inclusie agenda 'Iedereen voor elkaar!' zorgen we er als gemeente voor dat Heerlen steeds inclusiever wordt en dat iedereen mee kan doen

2.1c Scholen

Als onderdeel van de reguliere controles worden alle schoolgebouwen gecontroleerd. Dit vanwege de veiligheid van de stookinstallatie. De controles worden gedeeltelijk administratief, gedeeltelijk ter plaatse uitgevoerd.

³ Deze plicht volgt uit het [VN-Verdrag](#) inzake de rechten van personen met een handicap

2.2 Actualisatie inrichtingenbestand / mba

In 2024 is een grote stap gemaakt in de actualisatie van het inrichtingenbestand. Het eerste jaar van de mba-inventarisaties (zie bijlage 2) heeft gezorgd voor een opschoning van de bedrijvenlijst en het correct vullen van het VTH-systeem RX.Mission. In 2025 continueren we deze aanpak.

DOEL In 2025 voeren we 1.000 mba-controles uit
KPI Aantal inrichtingen waarvan inzichtelijk is gemaakt en vastgelegd of en welke mba's er zijn. Deze resultaten worden vastgelegd in het VTH-systeem RX.Mission

DOEL In 2025 beoordelen we t.b.v. het omgevingsplan de mba's industrieterreinen
KPI Aantal inrichtingen waarvan inzichtelijk is gemaakt en vastgelegd of en welke mba's er zijn. Deze resultaten worden vastgelegd in het VTH-systeem RX.Mission

2.3 Toezicht milieu – OD-ZL

<zie 9.3b>

2.4 Ongewone voorvallen

DOEL In 2025 verwachten we 3 ongewone voorvallen af te handelen
KPI Aantal rapporten over ongewone voorvallen

2.5 Integrale controles

Voor deelname aan integrale controles ramen we 160 uur.

DOEL In 2025 verwachten we deel te nemen aan 10 integrale controles
KPI Controlerapporten

2.6 Advisering geluid, lucht, licht, stikstof en water

Tijdens verschillende fases van het VTH-proces wordt geadviseerd over geluids-, lucht en lichtaspecten. Dit kan aan de orde komen bij de beoordeling van nieuwe initiatieven, bij de toetsing van meldingen of vergunningen en tijdens handhavingssituaties. Het betreft hier interne advisering in de VTH-keten. De opgave om te komen tot een plan dat binnen de kaders past, al dan niet met aanvullende maatregelen, ligt bij de initiatiefnemer. Ook wanneer de gemeente zelf initiatiefnemer is, scheiden we de ontwikkelende en toetsende rol. Dit betekent dat de collega's die een plan moeten toetsen, niet betrokken zijn bij de ontwikkeling van het plan of de opgave om een plan alsnog te laten voldoen.

2.6a Advisering geluid (bouw, industrie)

Bij advisering op het onderwerp geluid wordt nagegaan of het initiatief voldoende voorziet in maatregelen om ervoor te zorgen dat een goed woon- en leefklimaat geborgd is. Hiertoe worden de geluidsrapporten getoetst op de juiste uitgangspunten en de juiste doorrekening. Wanneer blijkt dat een initiatief leidt tot een onaanvaardbare aantasting van het goed woon- en leefklimaat, dient het ontwerp aangepast/aangevuld te worden om ervoor te zorgen dat dit wel voldoet aan de normen.

2.6b Advisering geluid (evenementen, horeca)

Zie 4.7 en 4.10.

2.6c Advisering lucht

Advisering op het vlak van luchtkwaliteit is enkel aan de orde bij vergunningplichtige inrichtingen. Dit is een basistaak die uitgevoerd wordt door de OD-ZL, zie hoofdstuk 9.

2.6d Advisering licht

Bij initiatieven waarbij sprake is van lichtemissie wordt nagegaan of de lichtuitstraling past binnen de kaders voor de omgeving. Hiertoe worden de uitgangspunten en de doorrekening van de lichtrapportage getoetst. Net als bij Geluid ligt de opgave om te komen tot een passende aanvraag bij de initiatiefnemer.

2.6e Advisering stikstofdepositie

Als onderdeel van een Omgevingsvergunning kan een stikstofberekening aan de orde zijn. Hierin wordt berekend welke stikstofdepositie er is in de realisatiefase (bouwwerkzaamheden, bijvoorbeeld vrachtbewegingen) en de gebruiksfase (industrie). De toetsing van stikstofrapportages, het toezicht daarop en de handhaving daarvan is nog relatief onontgonnen gebied. In 2025 wordt er uitvoeringsbeleid opgesteld (zie 8.7) hoe de gemeente Heerlen hier invulling aan kan geven.

2.6f Advisering water

Toetsing van de kwaliteit en kwantiteit van het afgevoerde afval- en hemelwater ligt op het snijvlak van Omgevingsrecht, rioolbeheer en waterbeheer. Daarbij is ook de rol van het Waterschapsbedrijf Limburg van belang. We adviseren zowel op lange als korte termijn over de juiste wijze voor afvoer, opslag en transport van water. Zie hiervoor ook 2.7, 3.3 en 8.5. In 2025 maken we onze rol op het vlak van 'water' verder inzichtelijk zodat waterkwaliteit- en kwantiteit een structurele plaats krijgt in de VTH-keten.

2.6g Advisering Omgevingsplannen

Een belangrijke rol is weggelegd voor de advisering bij het opstellen (/wijzigen van) Omgevingsplannen. Hierbij wordt nagegaan in hoeverre nieuwe ontwikkelingen passen binnen de uitgangspunten die er zijn op het vlak van geluid, licht, lucht, stikstof en water. Zo kan bij een toekomstige ontwikkeling sneller en beter getoetst worden of deze wenselijk is op een locatie.

2.6h Geluidssaneringen

De gemeente Heerlen ontvangt subsidie voor de reductie van m.n. verkeersgeluid op woningen. Door te reduceren bij de bron (soort asfalt) of de effecten te verminderen (gevelisolatie) wordt het woon- en leefklimaat verbeterd. De bepaling of een omgeving voor geluidssanering in aanmerking komt, start bij de gemeente. Als uit de inventarisatie blijkt dat drempelwaarden voor een goed woon- en leefklimaat overschreden worden, kan een subsidieaanvraag ingediend worden voor saneringsmaatregelen. Wanneer deze toegekend worden, kan de sanering uitgevoerd worden. Dit zijn omvangrijke trajecten die een lange doorlooptijd kennen. Met name de eerste inventarisatie is van groot belang en is tijdrovend.

2.7 Vetafscheiders

De controles van de vetafscheiders wordt projectmatig opgepakt. Het betreft een combinatie van een administratieve checks (opvragen onderhoudsfacturen etc.) en controles ter plaatse (check kenplaatje en bepaling vetlaagdikte). De gegevens van de vetafscheider, waaronder de locatie, worden gedeeld met de rioolbeheerder.

DOEL In 2025 besteden we projectmatig 250 uur aan vetafscheiders

KPI Controlerapporten

2.8 Toezicht kapvergunning / herplantplicht

Binnen de nieuwe beleidsregels en de Bomenverordening van de gemeente Heerlen is het kappen van bomen aan regels gebonden. Zodra de Bomenverordening van kracht is, doen wij ervaring op met de praktijk. Bij meldingen van (mogelijk) kappen van bomen zonder de benodigde kapvergunning onderzoeken we of e.e.a. conform de Bomenverordening is uitgevoerd. Wanneer er na een kap een herplantplicht is opgelegd, gaan we na of hier op correcte wijze invulling aan is gegeven. We pakken dit pilotgewijs op zodat we ervaring op kunnen doen met de uitvoering van de Bomenverordening. Voor 2025 ramen we 100 uur voor pilotgewijs toezicht op de Bomenverordening. Handhavingsverzoeken worden opgepakt als onderdeel van 6.4.

3. BODEM

Onder de Omgevingswet moet de gemeente Heerlen de kwaliteit van bodem- en ondergrond bewaken en toezien op de naleving van de wettelijke bepalingen bij werkzaamheden op of in de bodem. Daarnaast blijft de gemeente vanuit het overgangsrecht bevoegd gezag Wet bodembescherming.

Naast deze wettelijke taken op het vlak van toezicht en handhaving heeft de gemeente voor het onderwerp 'bodem' nog een groot aantal andere opgaves, die verband houden met de gemeentelijk rol onder de Omgevingswet. Dit betreft het leeuwendeel van de werkvoorraad van het werkveld Bodem. Deze maken geen deel uit van het HUP2024 maar zijn wel van belang voor de capaciteitsvraag. Ze worden toegelicht in 3.3.

3.1 Graven en saneren van de bodem

De gemeente Heerlen kent als bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb) sinds de invoering van de Omgevingswet twee wettelijke kaders die toezien op het saneren van de bodem. Dit zijn de Omgevingswet en het overgangsrecht Wbb. Het is onze taak de juiste wetgeving met procedure toe te passen.

3.1a Melding graven meer dan 25 m3

We controleren op de toepassing van de juiste wetgeving en procedure door uitvoeren quickscan op de ingediende verzoeken via Omgevingsloket.

DOEL	We beoordelen 18 meldingen 'graven boven interventiewaarde'
KPI	Vastgelegde beoordelingen in digitaal archiefsysteem RX.Mission

DOEL	We beoordelen 85 keer de ontvangen informatie over 'graven onder interventiewaarde'
KPI	Vastgelegde beoordelingen in digitaal archiefsysteem RX.Mission

3.1b Melding saneren

Saneren van de bodem wordt niet als losstaande activiteit uitgevoerd maar altijd in relatie c.q. in combinatie met een andere activiteit zoals het bouwen van een woning. De gemeente is voor de beoordeling van de bodemkwaliteit (de toets-WTKB) het bevoegde gezag. We voeren een inhoudelijke beoordeling van de saneringsmeldingen en -evaluaties uit.

DOEL	10 beoordelingen van saneringsmeldingen
KPI	Vastleggen documenten in digitaal archiefsysteem RX.Mission

3.1c Activiteiten Overgangsrecht Wet bodembescherming

Toepassen juiste wetgeving en procedure door beoordelen evaluatieverslagen van Wbb-saneringen (met bijbehorende toezichtverslagen):

DOEL	5 op jaarbasis
KPI	Beschikking evaluatieverslag of brief aan de saneerder

We schatten hiervoor in totaal (3.1a-3.1c) 600 uur te gebruiken in 2025

3.2 Art. 13 Wbb-taken

Binnen de Wet bodembescherming en de Omgevingswet bestaat de zorgplicht⁴. Bij bijvoorbeeld drugsdumpingen bestaat er voor de gemeente een plicht om erop toe te zien dat verontreinigingen correct gesaneerd worden en de verantwoordelijke voor de verontreinigingen aan te spreken. Tot 2024 lag deze taak bij de OD-ZL. Op basis van de nieuwe PDC wordt de taak nu door de gemeente uitgevoerd. We ramen hiervoor 100 uur. De daadwerkelijke tijdbesteding is sterk afhankelijk van het aantal meldingen en de aard en omvang daarvan.

3.3 Verbreding en verdieping bodemtaken

Toezicht en handhaving betreft niet enkel het uitvoeren van controles en het opleggen van bestuursdwangsancties. Een relevant onderdeel van toezicht en handhaving is voorlichting en preventie. Overtredingen op basis van onwetendheid kunnen zo voorkomen worden. Met name vanuit voorlichting/preventie kunnen handhavingstrajecten worden voorkomen. Voor de verbreding en verdieping van bodemtaken ramen we in 2025 de volgende inzet. Zie ook 8.4 en 8.5.

	Taak	Uren
3.3.1	Participatie en informeren inwoners/bedrijven	200 uur
3.3.2	Advisering civiele projecten t.b.v. vergunningen/meldingen	800 uur
3.3.3	Inhoudelijke toetsing civiele projecten t.b.v. vergunningen/meldingen	800 uur
3.3.4	Grondstromenbeheer projecten	300 uur
3.3.5	Intaketafel vergunningen Omgevingswet	200 uur
3.3.6	Naijleffecten mijnbouw t.b.v. vergunningen/meldingen	600 uur
3.3.7	Beheer raamcontract bodemonderzoeken gemeentelijke projecten (4 jaar)	100 uur
3.3.8	Vraagstukken duurzaamheid en energie	100 uur
	Totaal	3.100 uur

3.4 Bestuursrechtelijke handhaving

Vanwege de specialistische kennis bij het beleidsthema bodem wordt er 200 uur aanvullende capaciteit gereserveerd om juridische trajecten te begeleiden.

3.5 Monitoring en nazorg grondwaterverontreinigingen

Bij overgangsrechtlocaties is in enkele gevallen een verplichting om het grondwater te monitoren opgenomen. Er bevinden zich binnen gemeente Heerlen 7 locaties waar (over meerdere jaren) periodieke metingen van de grondwaterkwaliteit noodzakelijk zijn. We ramen 60 uur voor de beoordeling van de monitoringsrapporten.

3.6 Grondwatermeetnet

Voor het beheer en het onderhoud van het grondwatermeetnet ramen we 200 uur.

⁴ Voorheen art. 13 Wbb, nu diverse artikelen in de Omgevingswet: Artikel 2.11 en hoofdstuk 19 Omgevingswet: specifieke zorgplicht / Hoofdstuk 19 Omgevingswet: ongewoon voorval / Eventuele zorgplicht in het omgevingsplan / Artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet: algemene zorgplichten / Artikel 1.7a Omgevingswet en artikel 1.3 Omgevingsbesluit: vangnetbepaling en uitwerking

3.7 Grote saneringen

Momenteel vinden binnen de gemeente Heerlen een aantal grote bodemsaneringen plaats (of zijn in voorbereiding).

Schelsberg

Dit is een spoedsanering onder het regime van de Wet bodembescherming. Door een voormalige wasserij is grond en grondwater grootschalig verontreinigd geraakt met gechloreerde oplosmiddelen. Aanpak zal gefaseerd uitgevoerd worden met eerst een bronaanpak van de grond om verdere nalevering van verontreiniging naar het grondwater te voorkomen.

Schandelerboord

Aanleg voorziening regenwateropvang waarbij bemaling nodig is. In de nabijheid is een verontreiniging in het grondwater bekend. Overgangsrechtlocatie met risico op verspreiding verontreiniging.

Heerenweg

Dit is een zogenaamde spoedsanering onder het regime van de Wet bodembescherming. Door zware metalen in de contactlaag van de grond is deze niet geschikt voor het voorgenomen gebruik van de grond.

Juliana Bernhardlaan

Geschikt maken van de grond voor het voorgenomen gebruik als woning- en tuin. Locatie was voorheen tankstation en autowerkplaats.

Naast de technisch inhoudelijke aandacht voor deze saneringen vraagt met name de informatievoorziening richting de omgeving veel tijd. We ramen hiervoor in 2025 1.350 uur.

3.8 NAZCA: registratie en actualisatie

Alle bodemgerelateerde informatie wordt geregistreerd in NAZCA. Met dit systeem wordt op basis van locatie nagegaan welke gegevens beschikbaar zijn. Zo is snel te zien of op een locatie in het verleden bodemonderzoeken hebben plaatsgevonden en zo ja, wat de resultaten daarvan waren. Het helpt bij de juiste interne en externe advisering en speelt een grote rol in onze dienstverlening.

Het registreren van nieuwe informatie in systeem NAZCA en de actualisatie van het systeem is van groot belang. Hiervoor ramen we in 2025 in totaal 1.350 uur.

4. HORECA EN EVENEMENTEN

4.1 Horeca – reguliere controles

Constateringen vanuit andere vakgebieden kunnen aanleiding geven tot het uitvoeren van reguliere controles horeca-inrichtingen. Er wordt dan integraal gecontroleerd op de juiste naleving van

- de naleving van de horeca exploitatie vergunning (HEV)
- de juiste plaatsing en inrichting van het terras
- de aanwezigheid leidinggevende
- de Wet op de kansspelen

Waar mogelijk en/of noodzakelijk wordt de horeca gecombineerd met een reguliere milieucontrole (2.1). Wanneer er nog geen mba-controle heeft plaatsgevonden bij de inrichting (4.2), wordt deze ook direct uitgevoerd. Zo werken we efficiënt en effectief én verbeteren we onze dienstverlening omdat we één complete controle uitvoeren in plaats van drie afzonderlijke.

DOEL In 2025 voeren we bij 10 horeca-inrichtingen een reguliere controle uit
KPI Ingevuld controlerapport voor elke inrichting en verwerkt in RX.Mission

4.2 Horeca – mba

In 2025 voeren we de resterende mba-controles bij de horeca-inrichtingen uit.

DOEL In 2025 voeren we bij circa 150 horeca-inrichtingen aan de hand van een controle na of er sprake is van milieubelastende activiteiten
KPI Ingevulde mba-checklist voor elke inrichting en verwerkt in RX.Mission

4.3 Horeca – inrichtingseisen

Bij horeca-inrichtingen waarvoor een melding ingediend is of een vergunning aangevraagd is, voeren we een controle op de inrichtingseisen uit. Hierbij wordt gecontroleerd of de inrichting voldoet aan:

- de eisen uit de Alcoholwet, bijvoorbeeld vloeroppervlak
- de eisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving, zoals
 - de hoogte van de ruimtes
 - het aantal toiletten in verhouding met het aantal personen
 - de ventilatiecapaciteit
 - de brandveiligheid, waaronder de aanwezigheid van brandblussers en nooduitgangen
- de toegankelijkheid voor mensen met een handicap⁵:
 - de plicht om een redelijke aanpassing te doen voor mensen met een handicap
 - de plicht om te zorgen voor algemene toegankelijkheid waardoor de algemene toegankelijkheid verbeterd wordt.

De controle op toegankelijkheid van inrichtingen geeft invulling aan het speerpunt 'lokale inclusie' uit het coalitieprogramma:

Met de lokale inclusie agenda 'Iedereen voor elkaar!' zorgen we er als gemeente voor dat Heerlen steeds inclusiever wordt en dat iedereen mee kan doen

⁵ Deze plicht volgt uit het [VN-Verdrag](#) inzake de rechten van personen met een handicap

De controle van inrichtingseisen is eveneens van groot belang omdat deze bijdraagt aan de veiligheid van bezoekers van de horeca. Er is een relatief groot verloop van eigenaren in de horeca. Onbekendheid met de regelgeving en herinrichtingen van horecazaken zorgt ervoor dat een controle van de inrichtingseisen bij elke nieuwe melding en vergunningaanvraag aan de orde is.

DOEL In 2025 verwachten we bij 25 horeca-inrichtingen de inrichtingseisen te controleren
KPI Controlerapporten en advies richting vergunningverlening; verwerkt in RX.Mission

4.4 Horeca - geluidmetingen

In 2025 voeren we in het seizoen maandelijks avond- en nachtelijke geluidsmetingen uit. In totaal worden hiervoor 300 uur aan toezichten ingezet.

DOEL In 2025 voeren we in het seizoen (april-sept) zes avond- en nachtelijke metingen uit
KPI Controlerapporten

4.5 Horeca - maatwerkvoorschriften

We laten de projectmatige aanpak van maatwerkvoorschriften in 2025 doorlopen.

DOEL In 2025 gaan we verder met de pilot voor de maatwerkvoorschriften
KPI Inzet 50 uur

DOEL In 2025 voeren we 2 controlerondes uit op het juist gebruik van limiters
KPI Inzet 40 uur

4.6 Horeca – integrale controles

Voor de beschrijving zie 2.5. We ramen hiervoor 4 controlerondes van 40 uur elk.

4.7 Horeca – advisering

Als onderdeel van een melding, vergunningaanvraag of handhavingprocedure kan advies gevraagd worden. Het betreft dan de toetsing van de effecten van een horecaonderneming op de omgeving aan de eisen uit wet- en regelgeving. Hieronder vallen in het bijzonder geluidsvoorschriften maar er wordt tevens breder gekeken naar het bestemmingsplan, parkeergelegenheid etc.

Het betreft hier interne advisering in de VTH-keten. De opgave om te komen tot een plan dat binnen de kaders past, al dan niet met aanvullende maatregelen, ligt bij de initiatiefnemer. Hierbij kan de initiatiefnemer zich laten ondersteunen door een externe adviseur, bijvoorbeeld een milieutechnisch adviesbureau.

Als onderdeel van de advisering wordt ook getoetst op de handhaafbaarheid van de situatie en de uitgangspunten. Hierbij wordt nagegaan of de toezichthouder in de gebruiksfase in staat is om vast te stellen of voldaan wordt aan de voorschriften. Daarbij is ook van belang of de voorschriften voor zowel de inrichtinghouder als de toezichthouder éénduidig zijn. Dit draagt bij aan duidelijke uitgangspunten voor vergunningverlening en draagt daarbij toe aan transparante toezicht en handhaving. We ramen hiervoor 200 uur.

4.8 Evenementen – themacontroles en BGBOP

Afhankelijk van de aard en omvang van een evenement worden onderdelen uit de melding of vergunning gecontroleerd. Het betreft dan met name de inrichting van de omgeving waar het terrein plaatsvindt de brandveiligheid. Hierbij wordt o.a. gecontroleerd op de voorschriften uit het BGBOP. De controles vinden over het algemeen plaats bij de voorbereiding van het evenement en worden door of samen met de brandweer uitgevoerd.

DOEL In 2025 voeren we 25 controlerondes uit bij evenementen
KPI Inzet 200 uur

4.9 Evenementen - integrale controles

Bij 20 grote evenementen worden integrale controles uitgevoerd.

Geluidsmeting tijdens ParkCity Live 2024

De keuze van de evenementen die we integraal controleren volgt uit de evenementenkalender voor 2025. We houden toezicht en handhaven op basis van het VTH-beleid 2023-2026 en het Evenementensanctiebeleid⁶

DOEL In 2025 voeren we bij 20 grote evenementen integrale controles uit
KPI Controlerapporten

⁶ Evenementensanctiebeleid Gemeente Heerlen, <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/gmb-2023-435270.html>

4.10 Evenementen – advisering

Met name bij grote evenementen vindt advisering plaats op de uitgangspunten voor het evenement. In samenwerking met de brandweer wordt nagegaan of het evenement op een veilige wijze kan plaatsvinden met aanvaardbare effecten voor de omgeving. Hierbij is geluid een belangrijk thema, evenals brandveiligheid en constructieve veiligheid. De advisering bij evenementen loopt vloeiend door in de voorbereidende fase, het evenement zelf en de afronding daarvan. Hierbij werken we, met name bij grote evenementen, met een werkgroep. Dit komt de interne en externe communicatie (en daarmee de dienstverlening) ten goede.

Het betreft hier interne advisering in de VTH-keten. De opgave om te komen tot een plan dat binnen de kaders past, al dan niet met aanvullende maatregelen, ligt bij de initiatiefnemer. Hierbij kan de initiatiefnemer zich laten ondersteunen door een externe adviseur.

Als onderdeel van de advisering wordt ook getoetst op de handhaafbaarheid van de situatie en de uitgangspunten. Hierbij wordt nagegaan of de toezichthouder in de gebruiksfase in staat is om vast te stellen of voldaan wordt aan de voorschriften. Daarbij is ook van belang of de voorschriften voor zowel de organisator als de toezichthouder éénduidig zijn. Dit draagt bij aan duidelijke uitgangspunten voor vergunningverlening en draagt daarbij toe aan transparante toezicht en handhaving.

Voor de advisering bij meldingen en vergunningaanvragen van evenementen ramen we 200 uur.

5. MELDINGEN

Met het goed en snel in behandeling nemen van meldingen geven we (mede) invulling aan één van de speerpunten uit het coalitieakkoord 2022-2026:

We willen de stad samen vormgeven, samen met onze inwoners en ondernemers. Dit betekent dat we als organisatie stappen moeten zetten om een serieuze partner te zijn. Een serieuze partner doet wat hij belooft, stelt zich dienstbaar op, geeft snel antwoord en maakt aanvragen zo makkelijk mogelijk. Daar gaan we keihard aan werken.

Het aantal meldingen varieert per thema. In onderstaande tabel wordt aangegeven hoeveel uur we in 2025 per beleidsthema reserveren voor de behandeling en afhandeling van meldingen. De intake van meldingen is opgenomen in de uren van de procesondersteuners.

Meldingen	Uren 2025
Bouwen/RO	1.000
Milieu	400
Bodem	100
Geluid, horeca en evenementen	300
Juridische ondersteuning	500
Totaal	2.300

5.1 Meldingen Bouw/RO

Het merendeel van de meldingen ('klachten') die ontvangen worden op het vlak van bouw en ruimtelijke ordening zijn klachten over bouwwerkzaamheden in de omgeving van de melder.

5.1a meldingen (kamer)verhuur

We pakken alle meldingen rondom mogelijk illegale kamerverhuur, illegale huisvesting arbeidsmigranten en daar uit voortkomende overlast op. We zitten kort op de eigenaren die panden in beheer hebben waar sprake is van illegale situaties en/of overlast wordt veroorzaakt. Het overgrote deel van de meldingen wordt opgepakt door Sociaal Veilig (zie 8.2).

5.2 Meldingen Milieu

Meldingen op het vlak van milieu zijn te categoriseren in geluidsklachten en geurklachten. De oorzaak van beide soorten klachten kan gelegen zijn in bedrijfsvoering of particuliere omgeving.

5.2a meldingen geluidsoverlast - bedrijven

Meldingen over geluidsoverlast waarbij de oorzaak -vermoedelijk- gelegen is in bedrijfsvoering van inrichtingen hebben vaak te maken met installaties zoals airco's of machines. Bij deze meldingen wordt nagegaan of de bedrijfsvoering en de geluidsreducerende maatregelen uitgevoerd zijn zoals opgenomen in de vergunning, de melding of rechtstreeks werkende voorschriften. Om de aard en omvang van de geluidsmelding in beeld te brengen, kan het langeduur monitoringsysteem ingezet worden (zie A3.b).

5.2b meldingen geuroverlast - bedrijven

Meldingen over geuroverlast zijn lastig te beoordelen. De oorzaak van geurklachten is vaak tijdelijk, waardoor het moeilijk is om de aard en herkomst van de geur vast te stellen. In deze situaties is het belangrijk dat de eerste melding zo snel mogelijk en zo compleet mogelijk gedaan wordt. Dit biedt de toezichthouders de gelegenheid om ter plaatse te gaan en de geur vast te stellen.

5.2c meldingen geluidsoverlast – particuliere omgeving

Bij de intake van meldingen die uit de particuliere omgeving komen, wordt nagegaan wat de oorzaak is van de melding. Meldingen over gedragingen die geluidsoverlast veroorzaken (luide muziek, schreeuwen, luidruchtige kinderen of huisdieren) vallen in beginsel niet onder het Omgevingsrecht. Deze meldingen worden doorgeleid naar de teams die hiervoor bevoegd zijn.

Indien het meldingen betreft over normaal functionerende kleinschalige apparatuur en installaties die bedoeld zijn voor huishoudelijk gebruik, wordt er geen opvolging gegeven aan de melding. Deze prioritering is vastgelegd in het VTH-Beleid Omgevingsrecht 2023-2026 van de gemeente Heerlen.

Hierbij kan worden gedacht aan:

- airco-buitenunits
- warmtepompen
- warmtepompen en filterpompen van zwembaden

De melder ontvangt een terugmelding dat de melding op basis van prioritering vanwege beperkte capaciteit niet opgepakt wordt, waarna de melding geregistreerd en afgesloten wordt.

5.2d meldingen geuroverlast – particuliere omgeving

Meldingen over geuroverlast uit de particuliere omgeving betreffen vrijwel zonder uitzondering klachten over het stoken van hout. Dit kan houtstook in een kachel zijn of het stoken van hout in de openlucht, zoals een barbecue of kampvuur. Meldingen over geuroverlast vanuit een particuliere situatie worden opgevolgd als er sprake is van meerdere meldingen vanuit de omgeving, langdurige overlast en forse geurhinder.

5.3 Meldingen Bodem

Een relatief klein deel van de meldingen heeft betrekking op bodem. Bij graafwerkzaamheden worden vragen gesteld of e.e.a. plaatsvindt conform voorschriften. Deze meldingen worden doorgestuurd naar de OD-ZL (zie 9 Omgevingsdienst Zuid-Limburg).

5.4 Meldingen Horeca en Evenementen

Het merendeel van meldingen heeft betrekking op geluidsoverlast van horeca en evenementen. De hiervoor benodigde capaciteit is opgenomen in de reguliere toezichten onder 4.1 en 4.6. Daarnaast wordt 300 uur geraamd voor overige meldingen m.b.t. geluidsoverlast.

5.5 Juridische ondersteuning

Juridische ondersteuning bij de behandeling en afhandeling van meldingen is van groot belang. Een melding kan de start zijn van een langdurig handhavingstraject. De eerste beoordeling van een melding (de intake door de procesondersteuners, 7.2) en de keuze of en hoe de melding opgepakt wordt is bepalend voor het vervolgtraject. In 2025 besteden we hier in kwalitatieve zin extra aandacht aan. Daarom worden extra uren geprogrammeerd voor de juridische ondersteuning bij het behandeling en de afhandeling van meldingen: 500 uur.

6. JURIDISCHE HANDHAVING

Wanneer uit een toezichtcontrole blijkt dat de wet- en regelgeving niet adequaat wordt nageleefd, kan er bestuursrechtelijke handhaving ingezet worden. Er zijn twee varianten van bestuursrechtelijke handhaving: een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. Naast de feitelijke bestuursrechtelijke handhaving hebben de juristen een belangrijke rol in de advisering van de toezichthouders.

6.1 Juridische advisering toezicht

De kwaliteit van toezicht is de basis voor alle vervolgstappen in het handhavingstraject (6.2). Een goede analyse van de mogelijke overtreding, de juiste termijnstelling, de correcte beschrijving van de overtreding en een duidelijke beschrijving van de wijze waarop de overtreding ongedaan kan worden gemaakt zorgen dat het handhavingstraject op een goede wijze gestart kan worden.

Voor juridische ondersteuning door de juristen gaan we uit van 400 dossiers op jaarbasis à gemiddeld 4 uur per dossier.

DOEL	In 2025 wordt er voor 400 dossiers juridische ondersteuning geboden
KPI	Juridische advisering

6.2 Bestuursrechtelijke handhaving

Op basis van ervaringscijfers verwachten we in 2025 circa 30 lasten onder dwangsom te versturen en driemaal bestuursdwang toe te moeten passen. We verwachten dat voorafgaand hieraan circa 100 vooraankondigingen verstuurd worden. Daarbij schatten we in dat bij een handhavingstraject in tweederde van de gevallen tot een bezwaarprocedure leidt. De hiervoor benodigde uren zijn opgenomen in het kengetal.

6.2a Legalisatievraagstuk

Als onderdeel van het handhavingstraject kan het legalisatievraagstuk aan de orde zijn. Indien er geen sprake is van een overtreding die binnen het limitatief imperatief stelsel⁷ past, kan de mogelijkheid om te legaliseren onderzocht worden. De verantwoordelijkheid om te komen tot een vergunningaanvraag (en deze succesvol te laten vergunnen) ligt bij de overtreder, niet bij de gemeente.

In het voornemen en de last onder dwangsom/bestuursdwang wordt aangegeven dat de overtreding beëindigd moet worden. Dit kan (onder meer) doordat het traject van vergunningverlening succesvol doorlopen wordt tot het moment van concreet zicht op legalisatie. Het traject hiervoor is gelijk aan de reguliere situatie waarbij de aanvrager een vergunningaanvraag indient. Het heeft de absolute voorkeur dat de initiatiefnemer hiervoor een initiatief indient (en niet direct een 'harde' vergunningaanvraag). Op deze manier kan er sneller duidelijkheid gegeven worden richting de overtreder en ook richting de handhavingjurist. In het voornemen en de handhavingstrajecten wordt daarom duidelijk aangegeven dat de overtreder zijn vraag aan de gemeente start via de initiatieffase.

DOEL	In 2025 verwachten we 100 keer een vooraankondiging te versturen
KPI	Verstuurd vooraankondigingen (dwangsom, bestuursdwang of spoedbestuursdwang)

⁷ [Uitleg limitatief-imperatief stelsel](#)

DOEL	In 2025 verwachten we 33 keer bestuursrechtelijke handhaving in te zetten
KPI	Genomen handhavingsbesluiten (dwangsom, bestuursdwang of spoedbestuursdwang)

6.3 Stilleggen bouw

<het stilleggen van bouw is met de komst van de Omgevingswet als afzonderlijk instrument vervallen>

6.4 Verzoeken tot handhaving

Belanghebbenden kunnen een verzoek tot handhaving indienen wanneer ze van mening zijn dat de wet- en regelgeving niet wordt nageleefd. Ook wanneer een melding niet naar tevredenheid wordt afgehandeld wordt steeds vaker een verzoek handhaving ingediend. Het afhandelen van die verzoeken kost veel tijd. Dit komt doordat bij tenminste één betrokken partij onvrede bestaat. Daarnaast is een juiste juridische afhandeling vereist en worden er juridische eisen aan tijdslimieten gesteld in de regelgeving.

DOEL	In 2025 verwachten we 40 verzoeken tot handhaving te behandelen
KPI	Verzoeken tot handhaving

6.5 (Pre)mediation

Een middel om klachten, meldingen en verzoeken tot handhaving te voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium om te buigen, is (pre)mediation. Als de alle betrokken partijen daarvoor open staan is het een bewezen middel om in gesprek te gaan en tot oplossingen te komen. De oorzaak van de onmin of onvrede kan dan worden weggenomen of in een voor beide partijen acceptabele vorm worden omgezet. In 2024 hebben we gemerkt dat het goed werkt om met partijen in gesprek te gaan. We hebben echter ook gemerkt dat dit veel tijd kost, daarom is het aantal uren dat we aan (pre)mediation besteden voor 2025 verhoogd naar 250.

DOEL	In 2025 besteden we 250 uur aan (pre)mediation
KPI	Bestede uren aan (pre)mediation

6.6 Intrekken vergunningen

We pakken het intrekken van niet-gebruikte vergunningen (met name bouw) projectmatig op en ramen in 2025 voor de juridische begeleiding hiervan 100 uur. Daarnaast ramen we 100 uur aan toezicht zodat er een actuele rapportage beschikbaar is (zie 1.25).

6.7 Invordering

We gaan uit van 8 situaties waarbij daadwerkelijk overgegaan wordt tot invordering. We schatten in dat het in 6 dossiers hiervan leidt tot bezwaar en mogelijk beroep. We ramen hiervoor $8 \times 12 \text{ uur} + 6 \times 8 \text{ uur} = 236 \text{ uur}$.

DOEL	In 2025 verwachten we 8 keer over te gaan tot invordering
KPI	Invorderingen

6.8 Privaatrecht vs. bestuursrecht

Het kan voorkomen dat de gemeente verschillende rollen heeft in een casus. Met name wanneer de gemeente tevens acteert vanuit haar rol als grond- of vastgoedbezitter kan dit conflicterend werken in de handhaving. Een voorbeeld: een inwoner neemt zonder toestemming een stuk gemeentegrond in gebruik en bouwt hierop zonder vergunning een garage. Dit leidt tot zowel een bestuursrechtelijk als een privaatrechtelijk conflict: het bouwen van een bouwwerk zonder vergunning is over het algemeen niet toegestaan én er wordt een stuk grond gebruikt zonder dat de eigenaar (de gemeente) daarvoor toestemming heeft gegeven.

In dit soort situaties gaat het privaatrecht voor het bestuursrecht. Immers: in haar rol als grondeigenaar kan de gemeente de situatie in het geheel ongedaan maken. De eigenaar gelast de persoon om het bouwwerk te verwijderen en het stuk grond niet langer te gebruiken. Het conflict kan uiteindelijk aan de civielrechter voorgelegd worden. De gemeente acteert in deze situatie als eigenaar, als privaatrechtelijke partij.

Op basis van *détournement de pouvoir*⁸ móet de gemeente zelfs primair uitgaan van privaatrecht om in dergelijke situaties de ongewenste situatie te beëindigen.

De inzet van bestuursrecht om een, in de basis privaatrechtelijke aangelegenheid, te beëindigen kan leiden tot het verwijt van onrechtmatige machtsuitoefening.

In situaties waar de gemeente (ook) als privaatrechtelijke partij betrokken is, bijvoorbeeld bij projectontwikkeling of de ontwikkeling van vastgoed, gaat de privaatrechtelijke aanpak vóór de bestuursrechtelijke handhaving.

6.9 Bestuurlijke boete en strafrecht

Naast de inzet van bestuursrechtelijke handhaving heeft de gemeente de mogelijkheid om bestuurlijke boetes op te leggen. Daarnaast kan bij handhavingsschillen via de Politie en/of het Openbaar Ministerie de inzet van strafrecht gevraagd worden.

6.9a Bestuurlijke boete

Een bestuurlijke boete is een sanctie die door een overheidsinstantie, zoals een gemeente of een inspectiedienst, kan worden opgelegd zonder tussenkomst van een rechter. Het is bedoeld om een overtreding van wet- en regelgeving te bestraffen, bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid, arbeidsomstandigheden of milieuvoorschriften.

Kenmerken van een bestuurlijke boete:

- Doel: Handhaven van regels en ontmoedigen van overtredingen.
- Hoogte: De boete is vaak vastgesteld in wet- of regelgeving en kan variëren afhankelijk van de ernst van de overtreding.
- Proces: Betrokkenen kunnen in bezwaar gaan tegen de opgelegde boete en in beroep bij een bestuursrechter.

Bestuurlijke boetes worden veelal gebruikt vanwege hun efficiënte en laagdrempelige karakter in vergelijking met strafrechtelijke procedures. Sinds 1 januari 2024 bestaat op basis van de Omgevingswet de mogelijkheid om bestuurlijke boetes te geven voor het niet op de juiste wijze handelen bij sloop, bouw en het instandhouden van monumentale panden.

⁸ [Artikel 3:3 Awb détournement de pouvoir | Rechtspraak bestuursrecht](#)

De gemeente Heerlen past het instrument 'bestuurlijke boete' nog niet toe binnen het Omgevingsrecht en binnen de reikwijdte van het handhavingsbeleid of het uitvoeringsprogramma. In 2025 onderzoeken we de toegevoegde om de bestuurlijke boete te introduceren naast bestuursrechtelijke handhaving. Hiervoor ramen we 50 uur.

6.9b Strafrecht

In ons VTH-Beleid 2023-2026 en de daarin opgenomen Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht is beschreven op welke momenten we strafrecht inzetten. Voor de afstemming met de strafrechtpartners (Politie, OM) ramen we 50 uur.

7. ONDERSTEUNING

7.1 Procesondersteuning

Voor een goede en tijdige afhandeling van werkzaamheden is een mid-office onontbeerlijk. De collega's in de mid-office nemen informatie, meldingen en vragen van de front-office over. Waar mogelijk handelen ze deze zelf af, zorgen voor een juiste registratie in systemen en geven deze, wanneer nodig, door aan de specialisten in de back-office.

7.2 Intake meldingen

Een belangrijke rol voor de procesondersteuners is gelegen in de intake van meldingen. In brede zin wordt hier o.a. bedoeld op:

- meldingen ('klachten') die binnenkomen via Signalen en diverse andere kanalen
- telefooncontacten
- binnenkomende informatie zoals emails en brieven

Voor een goede dienstverlening is het van groot belang dat er een goede intake plaatsvindt. Dit betekent dat meldingen tijdens kantooruren zo snel als mogelijk beoordeeld worden, waar mogelijk direct afgehandeld worden of anders ter afhandeling doorgestuurd worden naar het team dat zorg draagt voor de afhandeling. Door deze vorm van triage voorkomen we dat een melding gaat 'zwerven' binnen de organisatie. Een goede triage zorgt tevens voor een efficiënte en effectieve afhandeling van de melding. Zo wordt er pas een inspectie uitgevoerd als duidelijk is dat de aard van de melding past binnen de prioriteitenstelling.

7.3 Administratie

Een belangrijke rol in de ondersteuning is weggelegd voor de administratie. Zij ondersteunen de procesondersteuners in de volle breedte. We trachten zoveel als mogelijk digitaal te werken. Toch zijn we voor oude dossiers en het versturen van handhavingsbesluiten vaak aangewezen op papier. De administratie leidt dit in goede banen.

7.4 Stages en afstudeeropdrachten

We vinden de inzet van stagiaires en afstudeerders zeer belangrijk. Enerzijds biedt dit studenten de mogelijkheid om tijdens hun studie ervaring op te doen in hun vakgebied. Anderzijds leggen we als organisatie zo al een connectie met mogelijk interessante kandidaten voor toekomstige vacatures.

In 2022 en 2023 hebben we hiertoe de contacten aangehaald met Vista College Heerlen, Vista College Sittard en Hogeschool Zuyd. Dit heeft geleid tot een prima integratie van stage- en afstudeeropdrachten binnen ons reguliere werk. Dat de aanpak werkt blijkt uit de indiensttreding van collega's die eerder stagegelopen hebben en afgestudeerd zijn.

8. PROJECTEN, PROGRAMMA'S EN BELEID

Toezicht en handhaving op basis van het Omgevingsrecht leveren een belangrijke bijdrage bij de voorbereiding en uitvoering van projecten en programma's van de gemeente Heerlen.

8.1 Grootschalige en complexe handhavingscasussen

In de gemeente Heerlen lopen vrijwel constant een aantal grote en complexe handhavingscasussen over de jaargrenzen van meerdere uitvoeringsprogramma's heen. Het betreft dossiers waarin meerdere aspecten samenkomen uit het Omgevingsrecht, overige gemeentelijke regelgeving en/of regelgeving voor ander bevoegd gezag zoals Inspectie Leefomgeving & Transport, Politie, Douane, Belastingdienst.

Omdat de tijdbesteding in dit soort casussen sterk afwijkt van het reguliere toezicht en handhaving, worden hiervoor in het uitvoeringsprogramma geen uren geraamd. De feitelijke tijdbesteding is sterk afhankelijk van de hoeveelheid en complexiteit van de casussen. Wanneer een nieuwe casus zich aandient, wordt in samenspraak met bestuur, juristen en toezichthouders besproken hoe de inzet voor de casus zich verhoudt tot de reguliere inzet.

8.2 Sociaal Veilig

Vanuit het Omgevingsrecht en aanverwante wet- en regelgeving wordt op verschillende vlakken een bijdrage geleverd aan Sociaal Veilig. Doelstelling van Sociaal Veilig is het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de aangewezen gebieden. Deelnemers aan Sociaal Veilig zijn woningcorporaties, zorgpartners, veiligheidspartners en de gemeente Heerlen.

Centraal staat een integrale aanpak met:

- Een combinatie van een gebiedsgerichte en een persoonsgerichte aanpak;
- Inzet op zowel preventie als repressie;
- Een sterke verbinden tussen zorg en veiligheid.

Voorbeelden van aandachtsgebieden zijn:

- de vestiging van arbeidsmigranten en kamerverhuur;
- verloedering en vervuiling van panden en/of hoarding;
- gebruik of bouwsituaties met een samenloop met bestuurlijke aanpak, zorgcasussen en/of ondermijningcasussen;
- gebruik of bouwsituaties met een grotere impact en uitwerking op de omgeving;
- gebruik van campings.

De uren voor Sociaal Veilig zijn geraamd als onderdeel van de werkzaamheden in hoofdstuk 1 (Bouw/RO) en 6 (Juridische Handhaving).

8.2a Toezicht- en Handhavingcapaciteit

Voor de bestuursrechtelijke bijdrage aan Sociaal Veilig wordt de volgende capaciteit ingebracht:

- 1,0 fte Jurist Omgevingsrecht
- 1,0 fte Toezichthouder Omgevingsrecht
- 0,5 fte Toezichthouder Omgevingsrecht (tijdelijk o.b.v. incidentele middelen)

Daarnaast kan, in specifieke situaties, gevraagd worden om ondersteuning vanuit andere beleidsthema's of diensten, bijvoorbeeld de brandweer.

Deze inzet maakt het mogelijk om, zonder de reguliere toezicht- en handhavingscapaciteit te belasten, een belangrijke bijdrage te leveren aan casussen waar multi-problematiek aan de orde is. Binnen de aanpak Sociaal Veilig wordt nauw samengewerkt met Grip op Wonen (zie 8.3).

8.2b Verloedering / Verzamelwoede

Verloedering en verzamelwoede komen verhoudingsgewijs het meeste voor binnen het projectgebied van Sociaal Veilig. Omdat er sprake is van multi-problematiek worden de casussen besproken in de casuïstiekoverleggen en vindt er een integrale aanpak plaats. Jaarlijks worden er tussen de 10 en 15 adressen integraal gecontroleerd. Waar nodig worden vervolgacties in gang gezet.

8.2c Campings en kampeerterreinen

Uit controles van campings en kampeerterreinen elders in Nederland is gebleken dat er criminaliteit en ongewenste activiteiten plaatsvinden (zoals illegale bewoning, ondermijning, mensenhandel, productie van verdovende middelen, uitbuiting en prostitutie) vraagt dit om een integrale aanpak/interventie.

8.2d Controles bekende kamerverhuurpanden

De bij de gemeente bekende en vergunde kamerverhuurpanden controleren we met een frequentie van 1x per vijf jaar. Dit zijn tussen de 30 en 32 locaties. Constateringen in de verhuursituatie kunnen aanleiding geven om een vervolgtraject in gang te zetten binnen Grip op Wonen (zie 8.3).

8.2e Strijdig gebruik woningen

We zien nog geen afname in overtredingen van strijdig gebruik van woningen. De prognose is dan ook dat er in 2025 wederom ca 50 nieuwe adressen zullen worden gecontroleerd.

8.3 Grip op Wonen

In het coalitieakkoord 2022-2026 wordt stevig ingezet op de kwaliteit van wonen:

Je woonomgeving is in hoge mate bepalend voor hoe prettig je je voelt in het leven. Dat betekent dat de gemeente een stevige verantwoordelijkheid draagt in het goed onderhouden van die omgeving. [...] De veiligheid van die omgeving is daarbij bepalend. Want of het nu gaat om je huis, je werkplek of de school van je kinderen: als het niet veilig voelt zal het nooit vertrouwd zijn. Veiligheid is wat ons betreft daarom een levensbehoefte waarvoor we stevig gaan staan.

Waar het om gaat is dat we meer willen handhaven in de stad op allerlei verschillende thema's zoals afval, wonen en parkeren. We pakken de malafide verhuur en huisjesmelkerspraktijken hard aan.

en uit de begroting 2025:

Met nieuwe strategische instrumenten krijgen we steeds meer grip op de woningmarkt: opkoop-bescherming, een nieuwe huisvestingsverordening, handvaten van de Wet Goed Verhuurderschap, (per 01-01-2025) de Wet betaalbare huur en de Wet Versterking Grip Volkshuisvesting, en waar relevant gebruik maken van de zelfbewoningsplicht.

We geven in 2025 extra aandacht aan de verhuurvergunning, de huisvestingsvergunning, de opkoopbescherming en de regels van Goed Verhuurderschap. Hiervoor is additionele capaciteit beschikbaar. Aangezien het Project Grip op Wonen nieuwe regels betreft is nog geen concrete inschatting te maken van uren en zaken. In 2025 worden 2,0 fte ingezet voor het project. Deze capaciteit omvat vergunningverlening, toezicht en handhaving en werkzaamheden voor de verdere opstart van het project. Tijdens de looptijd van dit uitvoeringsprogramma wordt geëvalueerd hoe de beschikbare capaciteit zich verhoudt tot de opgave.

8.4 I3ML

Uit de begroting 2025:

In samenwerking met het Rijk en de regio werken we aan een regeling voor schadeherstel voor eigenwoningen van inwoners, dit ten aanzien van de na-ijleffecten van de mijnen.

Met het besluit garantieregeling wordt in een beleidsregel vastgelegd hoe de schadeafhandeling van de mijnbouwschade in Limburg zal verlopen. De beleidsregel geeft invulling aan de manier waarop de minister zijn bevoegdheid om een onverplichte tegemoetkoming uit te keren in zal zetten voor de afhandeling van schade als gevolg van steenkoolwinning in Limburg.

Daarnaast stelt de minister een schadeprotocol op, specifiek voor de afhandeling van schade als gevolg van steenkoolwinning, waarin wordt vastgelegd hoe de Limburg Kamer van de Commissie Mijnbouwschade invulling gaat geven aan haar adviestaak op grond van de beleidsregel.

Als uitvloeisel van het besluit garantieregeling en het schadeprotocol wordt het instituut I3ML opgezet. Dit instituut heeft tot taak gedupeerden te ontzorgen bij de afhandeling en herstel van mijnschade, bestaande kennis te bundelen en nieuwe kennis te ontwikkelen over (de afhandeling van) mijnschade, en op basis hiervan belanghebbenden in de regio en overige geïnteresseerden te informeren. Tijdens de periode van oprichten van I3ML vervult team BMB de rol van backoffice voor alle vragen en ondersteuning die aan de gemeente gesteld worden, zowel door burgers als door partners. We ramen 600 uur voor onze taken op dit aspect.

8.5 Centrumplan 2025

Het beleidsthema Bodem richt zich op advies over het gebruik van de ondergrond, gebaseerd op wat er mogelijk en onmogelijk is. Dit advies wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gegeven, dit komt de planvorming en uitvoering ten goede. Voor het centrumplan betekent dit niet alleen aandacht voor traditionele bodemtaken, maar ook inzicht bieden in bijvoorbeeld waterinfiltratie en hoeveel fysieke ruimte er in de ondergrond beschikbaar is. Dit is belangrijk, omdat de ruimte in de ondergrond efficiënt moet worden benut.

Daarom werkt de gemeente samen met partijen zoals Mijwater, nutsbedrijven en dataleveranciers. In 2025 wordt gewerkt aan een 3D-kaart van de ondergrond, die helpt om functies slim in te delen. Dit beleid wordt in 2025 verder uitgewerkt. Voor deze adviserende taken ramen we 400 uur.

Aanleg waterbergende voorzieningen, Promenade

8.5a Opvang en verwerking van hemelwater

Door klimaatverandering en zware regenbuien komt er meer druk op de riolering en het oppervlakte-watersysteem. Uit de begroting 2025:

Klimaatadaptatie wordt concreet door uitwerking van een gebiedsgerichte oplossing voor de afvoer van hemelwater.

en

Steeds duidelijker wordt ook dat we niet goed zijn voorbereid op de effecten van klimaatverandering op welzijn van mens en dier, onze biodiversiteit en economische veerkracht. De mondiale ontwikkelingen maken duidelijk hoe kwetsbaar we zijn als maatschappij. Voor watermanagement zijn vele maatregelen en aanpassingen op een breed terrein noodzakelijk. Ook de impact op bodem/ondergrond is groot. Het vergroten van het bewustzijn met betrekking tot water bij de inwoners van Heerlen is hierbij van groot belang. Het uitgangspunt is om duurzaam gebruik, herstel en bescherming van de bodem/ondergrond te realiseren.

Regenwater moet zoveel mogelijk lokaal in de bodem worden opgenomen. Als dit niet mogelijk is door de bodem, wordt het water tijdelijk opgeslagen en vertraagd afgevoerd. In Heerlen betekent dit dat regenwater in het centrum wordt vastgehouden en geleid naar geschikte gebieden waar het kan infiltreren.

De rest van het water wordt opgeslagen en daarna langzaam afgevoerd naar de Geleenbeek en Caumerbeek. We begeleiden en adviseren over deze aanpak en reserveren hiervoor 400 uur.

Vereenvoudigde weergave principe 'afvoer hemelwater naar de beken'

8.5b Het begint in het centrum

De advisering voor de ontwikkeling van het centrum van Heerlen is de vooruitgeschoven post. We ontwikkelen hier de aanpak die ook in andere gebieden van Heerlen toegepast wordt. Het beleidsveld Bodem zal steeds meer adviseren rondom hemelwaterberging en de mogelijkheden in de ondergrond. In 2025 zal er een begin worden gemaakt om ervaringen toe te passen naar andere wijken, projecten en programma's (paragraaf 8.6).

8.6 Nieuwe project- of programmaopgaven

Tijdens de looptijd van het handavingsuitvoeringsprogramma's kunnen zich nieuwe opgaven aandienen: grote handavingsscasussen, nieuwe projecten of zelfs nieuwe programma's. Om de projecten en programma's goed te kunnen ondersteunen, wordt voor nieuwe opgaven een raming van de additionele capaciteit gemaakt.

De keuze kan dan gemaakt worden om hier additionele middelen beschikbaar voor te stellen of om onderdelen uit dit uitvoeringsprogramma niet uit te voeren ten gunste van de realisatie van het project of programma.

Tijdens de looptijd van het uitvoeringsprogramma's verwachten we dat (o.a.) de volgende projecten en programma's verder voorbereid worden, verder gerealiseerd worden of gestart wordt met de realisatie:

- Woningbouw Schinkel Noord
- Woningbouwopgave in algemene zin
- Romeins Museum
- Woningbouw Slakhorst
- Royal Filmhub
- Ontwikkeling centrum (HS Zuyd, diverse panden)
- Herinrichting Pancratiusplein en omgeving

8.7 Beleidsvraagstukken

In 2025 ontwikkelen we beleid dat ons ondersteunt om goede uitvoering te geven aan wet- en regelgeving. Op het moment van schrijven van dit uitvoeringsprogramma staan de volgende beleidsvraagstukken op de rol:

- beoordelings- en toetsingskader geluid bij evenementen
- beoordelings- en toetsingskader stikstof (m.n. bij bouwprojecten)
- handelingskader afhandeling meldingen
- doorontwikkeling/actualisatie Wkb-beleid
- doorontwikkeling/actualisatie beleid t.b.v. Grip op Wonen
- beleidskader niet-gesprongen explosieven

Het beleid dient zowel de fase van vergunningverlening als de fase van toezicht en handhaving. Daarnaast is er een nauwe relatie met andere beleidsthema's als Veiligheid en zelfs met externe partners. Daarom vindt het opstellen van het beleid plaats in samenspraak met deze betrokkenen.

De benodigde uren zijn sterk afhankelijk van het onderwerp. Daarom worden de uren niet vooraf geraamd in het uitvoeringsprogramma maar wordt in samenspraak met bestuur en management gezien hoe deze geplaatst worden.

9. OMGEVINGSDIENST ZUID-LIMBURG

Volgens wettelijke voorschriften worden een aantal vergunning- en toezichttaken in uitvoering gegeven aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (voorheen: Regionale Omgevingsdienst Zuid-Limburg, RUD-ZL).

9.1 Accountmanagement OD-ZL

Over de voortgang en kwaliteit van de realisatie vindt er accountoverleg plaats met de OD-ZL. Daarnaast wordt er tijd besteed aan het samen met de OD-ZL opstellen van het jaarprogramma, de begroting, de vergaderstukken voor AB en DB etc.

DOEL In 2025 besteden we 300 uur aan het accountmanagement van de OD-ZL
KPI Bestede uren

9.2 Advisering portefeuille DB en AB OD-ZL

De gemeente Heerlen neemt zitting in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de OD-ZL. De portefeuillehouder die namens de gemeente Heerlen de vergaderingen bijwoont, wordt geadviseerd op basis van de vergaderstukken van DB en AB.

9.3 Werkprogramma 2025 OD-ZL

Samen met dit handavingsuitvoeringsprogramma heeft het college het werkprogramma 2025 voor de OD-ZL vastgesteld (bijlage 3). In het werkprogramma is vastgelegd welke taken de OD-ZL uitvoert voor de gemeente Heerlen. Het betreft enkel de basistaken die de gemeente Heerlen op basis van een wettelijke verplichting bij de OD-ZL in opdracht moet geven. In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van het werkprogramma.

Taak	Aantal of uren
Vergunningverlening en toezicht - basistaak milieu	115 inrichtingen + mba ⁹
Meldingen en toezicht - sloop/asbest	750 + 200 uur
Meldingen en toezicht - bodem	570 + 850 uur
Toezicht - vuurwerkopslag	80 uur
Handavingsverzoek – voorbereiden besluit	25 uur
Bestuursrechtelijke handhaving – voorbereiden besluit	40 uur
Omzetten inrichting naar milieubelastende activiteiten	172 uur
Totaal	115 inrichtingen + mba + 2.687 uur

Het werkprogramma 2025 vertegenwoordigt een opdrachtwaarde van circa € 640.000.

⁹ In 2025 worden de eerste inrichtingen met milieubelastende activiteiten overgedragen aan de OD-ZL. Voor de uitvoering van de mba-taak is budget opgenomen in de OD-ZL begroting. Wat de feitelijke werkzaamheden zijn, is door de OD-ZL nog niet inzichtelijk gemaakt.

Afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbk	Besluit Bodemkwaliteit
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BGBOP	Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen
fte	Fulltime-equivalent / Voltijdsequivalent
GMS	Geluidsmonitoringsysteem
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HUP2025	Handhavingsuitvoeringsprogramma 2025
KPI	Kritische Prestatie Indicator
mba	Milieu Belastende Activiteit
MBP	Meerjaren Beleidsplan
OBM	Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets
OW	Omgevingswet
PFAS	Zeer zorgwekkende stof
RO	Ruimtelijke Ordening
OD-ZL	Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Team BMB	Team Bouw- en Milieutoezicht en Bodem
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Wbb	Wet Bodembescherming
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WTKB	Wet toelaatbare kwaliteit bodem